

Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy w Ostrówku wchodzącej w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 967).
4. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.)
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 ze zm).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1446).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249 ze zm.).
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019.
11. Statut Szkoły Specjalnej Przystosabiającej do Pracy w Ostrówku.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Przysposabiającej do Pracy opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2017/2018,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja pracy szkoły, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców),

- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły są słowa naszej patronki Marii Grzegorzewskiej: „Każdy człowiek ma prawo do miejsca w społeczeństwie i do osobistego szczęścia”.

Maria Grzegorzewska podkreślała, że najważniejsza jest gotowość służenia dziecku najlepiej jak się potrafi. Najważniejsze dla niej było podnoszenie wartości człowieka, a więc jego wychowanie. Bardzo kochała dzieci i poświęciła im swoją pracę i znaczną część swego życia. Kochała człowieka. Promieniowała dobrocią. Bardzo istotną dla Marii Grzegorzewskiej była praca związana z kształceniem nauczycieli. Właśnie pracę nauczyciela - wychowawcy w szkole specjalnej uważała za szczególnie ważną.

Biorąc pod uwagę, iż podmiotem naszych oddziaływań jest uczeń niepełnosprawny intelektualnie w różnym stopniu z poszczególnych etapów edukacyjnych, przyjęliśmy adekwatne do tego wzorce osobowe naszych absolwentów. Naszą misją jest więc kształcenie, wychowanie i przygotowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie do pełnego uczestnictwa w życiu społecznym na miarę ich możliwości. Szkoła nie oddziela dziecka od jego rodziny, rówieśników i środowiska. Podstawową zasadą pracy jest indywidualizacja wymagań, metod, doboru środków dydaktycznych oraz organizacji i tempa pracy. Szkoła dąży do osobistego szczęścia każdego z uczniów, zapewniając każdemu z nich akceptację niezależnie od jego wyglądu, pochodzenia, stanu intelektualnego i statusu. Zapewnia doradztwo w aspekcie pedagogicznym, psychologicznym i prawnym oraz informuje o możliwościach uzyskania pomocy materialnej. Dąży do pełnej integracji ze środowiskiem poprzez współpracę z placówkami oświatowymi i instytucjami wspierającymi rozwój oraz kształtuje w nim swój wizerunek.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły Przyspasabiającej do Pracy jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- uzyskał samodzielność życiową,
- opanował proste czynności niezbędne w życiu codziennym,
- opanował podstawowe umiejętności i czynności z różnych dziedzin: żywienia, prac porządkowych, prac biurowych, dekoratorsko-zdobniczych, włókienniczych, szycia i dziewiarstwa i pracy w drewnie,
- szanuje pracę własną, pracę innych i własności społeczne,

- sumiennie wykonuje powierzone mu obowiązki,
- jest gotowy do pełnienia ról społecznych.

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

1. Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

2. Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz symptomów niebezpiecznych zachowań, mogących prowadzić do uzależnień (między innymi długie korzystanie z komputera, zabawa grami komputerowymi, hazardowymi, itp.) i postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat promowania zdrowego stylu życia i prawidłowych nawyków żywieniowych,
- 3) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 4) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 5) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 6) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 7) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,
- 8) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat cyberzagrożeń oraz wprowadzanie i ciągłe uaktualnianie programów przeciwko cyberzagrożeniom.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

3. Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i w przypadku uzależnień innego typu np. hazardu,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

4. Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych, niezależnie od poziomu ryzyka, używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, korzystania z np. komputera, gier,
- 2) uczulanie uczniów i wychowanków na zagrożenia związane z chorobami zakaźnymi, przenoszonymi różnymi drogami w tym także drogą płciową (AIDS, WZW, choroby weneryczne),
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie właściwych postaw przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także postaw przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli, rodziców, opiekunów,
- wprowadzenie profilaktyki zdrowotnej w zakresie zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- nauka zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia, w tym w szczególności zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej,
- zorganizowanie tygodnia profilaktycznego dotyczącego zdrowego odżywiania,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,

- edukacja dotycząca unikania zachowań mogących prowadzić do chorób zakaźnych (AIDS, WZW, choroby weneryczne),
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków) i nadużywanie np. komputera, Internetu, telefonów komórkowych, telewizji, gier,
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

1. stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
2. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
3. inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań,
4. programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
5. stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
6. współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
7. czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
8. nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
9. nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

1. uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
2. opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
3. opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
4. uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
5. uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

1. współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
2. reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
3. reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
4. przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
5. kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
6. rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
7. wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

1. diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
2. rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
3. zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
4. oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole standardami,
5. współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
6. wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
7. rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
8. dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
9. podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
10. współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
11. podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Psycholog szkolny:

1. diagnozuje środowisko wychowawcze,
2. zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
3. współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
4. zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
5. współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

6. współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Pedagog szkolny:

1. diagnozuje środowisko wychowawcze,
2. zapewnia uczniom pomoc pedagogiczną w odpowiednich formach,
3. współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
4. zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
5. współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy pedagogicznej rodzicom uczniów,
6. współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.

Rodzice:

1. współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
2. uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
3. uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
4. zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
5. współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
6. dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
7. rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2018/2019

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	wrzesień 2018 r.
2. Pożegnanie lata	wrzesień 2018 r.
3. Paraolimpiada	wrzesień 2018 r.
4. Dzień chłopaka	październik 2018 r.
5. Dzień Edukacji Narodowej	październik 2018 r.
6. Narodowe Święto Niepodległości	listopad 2018 r.
7. Andrzejki szkolne	listopad 2018 r.
8. Mikołajki szkolne	grudzień 2018 r.
9. Ubieranie choinki	grudzień 2018 r.
10. Szkolne spotkanie opłatkowe	grudzień 2018 r.

11.	Przeгляд kart świątecznych i noworocznych	grudzień 2018 r. / styczeń 2019 r.
12.	Bal noworoczny	styczeń 2019 r.
13.	Dzień Babci i Dziadka	styczeń 2019 r.
14.	Turniej tenisa stołowego	luty 2019 r.
15.	Thusty Czwartek	luty 2019 r.
16.	Ostatki – Walentynki	luty 2019 r.
17.	Dzień Kobiet	marzec 2019 r.
18.	Tydzień profilaktyczny	marzec 2019 r.
19.	Powitanie wiosny	marzec 2019 r.
20.	Dzień kolorowej skarpetki	marzec 2019 r.
21.	Dzień Autyzmu	kwiecień 2019 r.
22.	Wielkanoc, życzenia świąteczne	kwiecień 2019 r.
23.	Akademia 3 Maja	kwiecień 2019 r.
24.	Święto Patronki, wycieczka na Powązki	maj 2019 r.
25.	Konkurs Plastyczny	15.05.2019 r.
26.	Dzień Dziecka	maj 2019 r.
27.	Święto Rodziny	czerwiec 2019 r.
28.	Zakończenie roku szkolnego 2018/2019	21.06.2019 r.

VI. Szczegółowe cele wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2018/2019

1. OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO:

- 1) Rozpoznawanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- 2) Poznawanie i przestrzeganie praw człowieka i osoby niepełnosprawnej.
- 3) Poszerzanie wiedzy o uzależnieniach i szkodliwości zażywania używek.
- 4) Rozwijanie wiedzy i umiejętności na temat radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych.
- 5) Utrwalanie i poszerzanie wiedzy na temat praw człowieka.

2. OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

- 1) Rozwijanie umiejętności współżycia w społeczeństwie, wdrażanie do pełnienia ról społecznych.
- 2) Przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym, w tym rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.
- 3) Kształtowanie zachowań zgodnych z zasadami akceptowanymi społecznie.

3. OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO i ZDROWIE:

- 1) Rozwijanie motoryki dużej i małej w celu zwiększenia umiejętności samoobsługowych.
- 2) Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
- 3) Promowanie zdrowego stylu życia.

4. OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO:

- 1) Uczenie adekwatnego i akceptowanego społecznie sposobu wyrażania swoich emocji.
- 2) Kształtowanie prawidłowej samooceny (świadomość mocnych i słabych stron).
- 3) Radzenie sobie w sytuacjach trudnych bez użycia przemocy.

5. OBSZAR ROZWOJU MORALNEGO I KULTURALNEGO:

- 1) Kształtowanie szacunku do drugiego człowieka.
- 2) Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- 3) Kształtowanie postaw moralnych, prospołecznych, obywatelskich, patriotycznych.

VII. Harmonogram działań

Sfera	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne
Intelektualna	Rozpoznawanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	<ul style="list-style-type: none">• Przeprowadzanie diagnozy umiejętności oraz uzdolnień.• Przeprowadzanie obserwacji uczniów.• Prezentacja osiągnięć uczniów na forum klasy i poza nią.• Przygotowanie propozycji kół zainteresowań i wycieczek.• przygotowanie uroczystości szkolnych i konkursów tematycznych.	Wychowawcy klas, psycholog szkolny, pedagog szkolny, specjaliści, nauczyciele.
	Odkrywanie siebie jako osoby dorosłej.	<ul style="list-style-type: none">• Pogadanki, rozmowy z uczniami, filmy edukacyjne, obserwacje – kształtowanie prawidłowej postawy wobec różnych sytuacji życiowych mających na celu przygotowanie do dorosłości, autonomii i niezależności.• Stwarzanie okazji do poznawania swoich mocnych i słabych stron oraz rozpoznawanie swoistych uzdolnień.	Wychowawcy, psycholog, szkolny, pedagog szkolny.

	<p>Poznanawanie praw i obowiązków obywatelskich, w tym uprawnień osób z niepełnosprawnościami do korzystania z systemu wsparcia społecznego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przybliżanie uczniom przysługujących im praw i obowiązków (prawa i obowiązki uczniów, człowieka, obywatelskie, itp.) poprzez pogadanki, warsztaty, prezentacje multimedialne, udział w poradnianym projekcie edukacyjno-profilaktycznym „Nie dla przemocy wobec dzieci”, itp. • Rozmowy z uczniami na temat konsekwencji dokonywanych wyborów i podejmowanych decyzji. • Zapoznanie uczniów z różnymi instytucjami (np. urząd miasta, ZUS, urząd skarbowy, itp.) oraz organizacjami oferującymi wsparcie społeczne (ośrodkiem pomocy społecznej, stowarzyszenia, fundacje) – wycieczki, zapoznanawanie uczniów z informacjami na stronach internetowych instytucji. • Obchody dnia kolorowej szarfki, dzień autyzmu. • Prelekcje dla rodziców i uczniów. • Obchody: 10 grudnia – Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka. • Uświadamianie uczniom i ich rodzicom ograniczeń wynikających z niepełnosprawności – pogadanki, wykłady, konsultacje indywidualne. • Nawiązanie współpracy z pracownikami pomocy społecznej, środowiskowym domem pomocy społecznej oraz organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny.</p>
--	--	---	---

<p>Poznanie zasad bezpieczeństwa w Internecie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie oprogramowania zabezpieczającego komputery w szkole przed dostępem nieletnich użytkowników do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju psychicznego uczniów. • Pogadanki z uczniami na temat prawidłowych wzorców komunikacji interpersonalnej, w tym z użyciem technologii informacyjnej. Poprzez trening, praktyczne działanie i scenki dramowe rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów. • Kontrolowanie przez nauczyciela prowadzącego zajęcia dostępu uczniów do treści zagrażających ich rozwojowi psychicznemu oraz ostrzeżenie przed zagrożeniami w cyberprzestrzeni. • Utrwalenie wiedzy i nabywanie kompetencji w zakresie nawiązywania bezpiecznych kontaktów za pomocą Internetu i innych nowych technologii. • Informowanie rodziców i uczniów na temat zagrożeń wynikających z korzystania z różnego rodzaju profili społecznościowych i komunikatorów (cyberzagrożenia). 	<p>Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny.</p>
<p>Uczenie się odróżniania fikcji od rzeczywistości – świat kina, teatru, literatury, gier komputerowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki tematyczne przy okazji organizacji przedstawień w szkole. • Rozmowy w trakcie lekcji, omawianie tekstów literackich, obejranych filmów i ilustracji, gier komputerowych. • Uczenie odróżniania marzeń realnych od nierealnych – rozmowy tematyczne, pogadanki. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny.</p>
<p>Uczenie orientacji w przestrzeni bliższego i dalszego środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki krajoznawcze, lekcje w terenie - spacer po okolicy, np. do lasu, sklepu, kościoła, itp. • Trening w zakresie korzystania z mapy, planu, schematu, nawigacji. • Utrwalanie wiedzy na temat bezpieczeństwa w ruchu pieszym, drogowym, itp. – wycieczki, trening, zajęcia warsztatowe. • Utrwalanie wiedzy na temat zachowania się w różnych miejscach publicznych: sklepie, kościele, aptece, u lekarza, itp. – wycieczki, trening, zajęcia warsztatowe, drama. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie i doskonalenie umiejętności korzystania z transportu publicznego, poprzez trening schematów zachowania w różnych typach komunikacji publicznej: autobus, tramwaj, metro, pociąg, samolot. 	
Profilaktyka uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje profilaktyczne: <ul style="list-style-type: none"> ➤ zwracanie uwagi na szkodliwość wszelkich używek i środków psychoaktywnych, np. alkohol, papierosy, dopalacze, narkotyki, leki (bez nadzoru lekarza) oraz możliwość uzależnienia się od nich, ➤ zwracanie uwagi uczniów na możliwość uzależnienia się od urządzeń multimedialnych oraz gier hazardowych, ➤ uświadamianie uczniom, że „produkty kolekcjonerskie” – dopalacze, stanowią zagrożenie dla zdrowia i nie należy ich używać oraz czegokolwiek przyjmować od osób obcych, np. w trakcie imprez młodzieżowych. 		Wychowawcy, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny.
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy tematyczne, pogadanki: <ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadamianie uczniom konieczności przyjmowania leków jedynie zaleconych przez lekarza lub farmaceutę w odpowiedniej dawce, ➤ zwracanie uwagi na niepożądane działanie leków w przypadku przedawkowania. 		Pielęgniarka szkolna.
	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzanie wiedzy rodziców i wszystkich pracowników szkoły na temat substancji psychoaktywnych oraz mechanizmów uzależniania się, m.in. urządzeń komunikacyjnych i multimedialnych. 		Wykład przygotowany przez wskazanego nauczyciela lub pracownika PPP.

<p>Bezpieczeństwo uczniów w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie pozytywne relacje społeczne w szkole pomiędzy uczniami oraz uczniami i nauczycielami – modelowanie zachowań prospołecznych. • Zapoznanie uczniów z regulaminami poszczególnych sali i pracowni oraz zasadami bezpieczeństwa w szkole. • Upowszechnianie wiedzy wśród wszystkich pracowników szkoły o zasadach postępowania w sytuacjach kryzysowych – szkolenia BHP, szkolenia pierwszej pomocy przedmedycznej, zapoznawanie z regulaminami i procedurami postępowania w sytuacjach kryzysowych. • Zapobieganie i eliminowanie ryzykownym zachowaniom wśród uczniów, utrwalanie wiedzy uczniów na temat zasad i procedur postępowania w przypadku niebezpiecznych i kryzysowych sytuacji, np.: pożar, wypadek-uraz, itp. – próbna ewakuacja, pogadanki, warsztaty. • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych uczniów – scenki dramatyczne, trening wzywania pomocy i proszenia o pomoc w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych. 	<p>Dyrektor, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny i inni pracownicy szkoły.</p>
<p>Doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach groźnych, trudnych i niebezpiecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Utrwalanie znajomości numerów alarmowych – trening wzywania pomocy. • Współpraca z policją – pogadanki i spotkania z policjantami, którzy przestrzegają przez zagrożeniami oraz zapoznają i utrwalają zasady ruchu drogowego. • Współpraca ze strażą pożarną, straż miejską, leśniczym i pracownikami lokalnego ośrodka zdrowia – pogadanki i spotkania – eliminacja zagrożeń. • Systematycznie prowadzone dla uczniów zajęcia z zakresu pierwszej pomocy, w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia oraz zapobiegania sytuacją niebezpiecznym. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły, w miarę możliwości zaproszeni goście.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększanie świadomości uczniów związanej z ochroną dóbr osobistych (w tym nietykalności cielesnej). • Systematycznie prowadzone rozmowy i pogadanki z uczniami na temat zasad korzystania z windy. • Rozmowy tematyczne i sytuacyjne na temat radzenia sobie z problemem śmierci i chorób bliskich osób, przeżywaniem żałoby. 	
Fizyczna i zdrowie	Rozwijanie motoryki dużej i małej w celu zwiększenia umiejętności samoobsługowych.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do czynnego uczestnictwa w zajęciach wychowania fizycznego, korzystania z placu zabaw oraz aktywnego spędzania czasu wolnego. • Udział w konkursach i turniejach sportowych, udział w projekcie edukacyjnym „Trenuj z mistrzem” oraz w Paraolimpiadzie. • Stwarzanie okazji do ćwiczenia sprawności manualnej, poprzez: manipulowanie przedmiotami, prace plastyczne, zajęcia techniczne, itp. • Zachęcanie oraz stwarzanie okazji do większej aktywności w trakcie prac w kuchni terapeutycznej, rozwijanie umiejętności samoobsługowych i porządkowych. 	Wychowawczy, nauczyciele.
		<ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie rodziców, żeby bardziej angażowali swoje dzieci do prac porządkowych w domu i samoobsługowych – uświadamianie im potrzeby ciągłego treningu niezbędnego dla uzyskania trwałych efektów terapeutycznych. • Angażowanie rodziców oraz zachęcanie do aktywnego spędzania czasu z dziećmi – rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej i wytrzymałości (przeciwdziałanie otyłości, uzależnieniom od TV, komputera, itp.). 	Wychowawczy klas, specjaliści, rodzice.

	Rozwijanie świadomości własnej fizyczności.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat zmian w fizjologii człowieka związanych z dorosłością. • Akceptowanie zmian i szacunek dla własnego ciała – rozmowy tematyczne, filmy dydaktyczne. • Pogadanki na temat akceptowanych społecznie sposobów rozładowywania napięcia emocjonalnego (w tym seksualnego). • Uczenie prawidłowej pielęgnacji ciała oraz uświadamianie potrzeby dbania o zdrowie, w tym przeciwdziałanie otyłości u uczniów – trening, rozmowy tematyczne. 	Wychowawcy, , pielęgniarka szkolna, psycholog szkolny, pedagog szkolny.
	Doskonalenie umiejętności dbania o zdrowy styl życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia sportowe i rekreacyjne, rozmowy na podstawie ilustracji, filmy DVD i video, programy telewizyjne, zajęcia z przygotowywania posiłków ze szczególnym naciskiem na zasady zdrowego żywienia. • Przeciwdziałanie otyłości i niezdrowym zwyczajom żywieniowym: <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozmowy z uczniami oraz rodzicami wybranych dzieci (otyłych lub zagrożonych otyłością) na temat problemów zdrowotnych wynikających z otyłości, motywowanie ich do większej aktywności fizycznej i zmiany nawyków żywieniowych, ➤ ograniczanie spożycia napojów o zwiększonej zawartości cukru i barwników na rzecz konsumpcji wody, ➤ zachęcanie do spożywania większej ilości owoców, warzyw i mleka, ➤ okresowe bilanse (sprawdzanie wagi uczniów oraz określanie ryzyka wystąpienia otyłości). • Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego uczniów – modelowanie prawidłowych zachowań prospołecznych, zachęcanie do aktywności fizycznej, itp. • Doskonalenie umiejętności wyboru odzieży i ubierania się adekwatnego do sytuacji i pogody - rozmowy połączone z pokazem doboru odpowiedniego ubrania do warunków atmosferycznych i sytuacji. 	Wszyscy nauczyciele.

		<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, wizyty w lokalnym ośrodku zdrowia, spotkania z pielęgniarką: <ul style="list-style-type: none"> ➤ uświadamianie uczniom potrzeby wykonywania badań profilaktycznych i ich celowości, np. badania okresowe, wizyty u stomatologa, urologa, ginekologa, itp., ➤ zaznajamianie uczniów z różnymi specjalizacjami lekarzy, tłumaczenie im do jakiego lekarza muszą się udać z różnymi problemami zdrowotnymi. • Zaangażowanie rodziców, motywowanie ich do wykonywania systematycznych badań profilaktycznych sobie i swoim dzieciom. 	Nauczyciele, pielęgniarka szkolna, w miarę możliwości zaproszeni goście.
Społeczna	Doskonalenie umiejętności nawiązywania relacji z innymi ludźmi.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem AAC – wszystkie zajęcia. • Trening umiejętności społecznych – w trakcie codziennych zajęć zwracanie uwagi uczniów na konieczność stosowania się do ogólnie panujących zasad i norm społecznych, zachęcanie uczniów do stosowania zwrotów grzecznościowych. • Stwarzanie okazji do nawiązywania kontaktów uczniów z różnych klas. • Spotkania integracyjne z uczniami z innych szkół oraz placówek, np. Paraolimpiada, turnieje, zawody i konkursy. 	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły.
	Uczenie nawiązywania właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związki.	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjaśnianie uczniom zasad zachowania oraz budowania relacji społecznych. • Pogadanki, filmy na temat zachowania wobec osób przeciwnej płci z uwzględnieniem tematyki przeciwdziałania przemocy seksualnej wśród uczniów. • Kształtowanie umiejętności współżycia i współpracy oraz komunikowania się na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
	Rozumienie sytuacji małżeństwa w którym występuje	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki na temat ograniczeń wynikających z różnych typów niepełnosprawności oraz obowiązków wynikających z założenia rodziny. 	Wszyscy nauczyciele.

	niepełnosprawność.	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie uczniom ich mocnych i słabych stron, kształtowanie adekwatnej samooceny. 	
	Poznawanie zasad sprawowania opieki nad dzieckiem; rozumienie, co oznacza odpowiedzialne rodzicielstwo.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, drama, filmy, programy na temat obowiązków rodzicielskich oraz prawidłowych wzorców sprawowania opieki nad dzieckiem. • Uświadamianie uczniom na czym polega odpowiedzialne rodzicielstwo. 	Wszyscy nauczyciele.
	Doskonalenie umiejętności aktywnego udziału w życiu rodzinnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie do brania czynnego udziału w życiu rodzinnym oraz uczenie umiejętności potrzebnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego, np. gotowanie, sprząatanie, robienie zakupów, itp. • Uświadamianie roli każdego członka rodziny w systemie rodzinnym i jego wpływu na resztę domowników. • Zachęcanie do udziału w uroczystościach rodzinnych oraz organizowanie okolicznościowych spotkań w szkole z udziałem najbliższej rodziny, np. spotkanie Bożonarodzeniowe, Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny, itp. oraz wykonywanie upominków okolicznościowych dla członków rodziny. 	Wszyscy nauczyciele.
	Rozumienie konieczności budowania wokół siebie kręgu wsparcia – grupy przyjaznych osób (sąsiedzi, dalsza rodzina, rówieśnicy, znajomi, rodzina, itd.).	<ul style="list-style-type: none"> • Modelowanie pozytywnych relacji z osobami w swoim otoczeniu. • Uczenie podtrzymywania pozytywnych relacji interpersonalnych. • Uświadamianie konieczności korzystania ze wsparcia innych osób w sytuacjach kiedy umiejętności uczniów nie są wystarczające do zaspokojenia ich potrzeb. • Uczenie precyzyjnego wyrażania swoich myśli i potrzeb w sytuacjach trudnych i problemowych, np. zawiezenie do lekarza, wezwanie fachowca, itp. Uświadamianie konieczności podziękowania za pomoc oraz ewentualnej rekompensaty. 	Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły.
	Doskonalenie umiejętności współpracy z innymi osobami.	<ul style="list-style-type: none"> • W trakcie zajęć lekcyjnych stwarzanie okazji do wykonywania prac w grupach. • Stwarzanie sytuacji problemowych, wymagających od uczniów 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog

		<p>współdziałania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie pasji i zainteresowań uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych. • Motywowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego grając w różnego rodzaju gry edukacyjne, dydaktyczne i towarzyskie. 	szkolny, nauczyciele.
	Rozumienie sytuacji utrzymania bliskości lub dystansu w relacjach z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie dzieciom znaczenia bliskości w kontekście bliższych i dalszych znajomych, w tym znajomości z internetu. • Omawianie typowych zachowań wobec ludzi z sąsiedztwa, rodziny, przypadkowo spotkanych osób – uczenie ról społecznych oraz akceptowanych społecznie zachowań. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
	Doskonalenie umiejętności pomagania sobie i innym.	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia w rozwiązywaniu codziennych problemów, zachęcanie do pomagania i współdziałania w trakcie sytuacji problemowych. • Rozwijanie u uczniów umiejętności samoobsługowych, plastycznych, technicznych, itp. 	Wszyscy pracownicy szkoły.
	Uczenie wykonywania pracy charytatywnej / wolontariackiej.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne i ćwiczenia praktyczne, z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ przygotowania do wykonywania, indywidualnie i zespołowo, różnych prac, mających na celu zaspokajanie potrzeb własnych i otoczenia, ➤ kształtowania prawidłowej postawy uczniów wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę, ➤ kształtowania umiejętności oceny własnych kompetencji zawodowych, w tym umiejętności praktycznych. • Organizowanie wizyt studyjnych w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych (warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, inne). 	Nauczyciele

	Uczenie prowadzenia życia towarzyskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • Trening, zajęcia praktyczne, z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wzmacniania motywacji uczniów do inicjatywy oraz aktywności komunikacyjnej, ➤ rozwijania umiejętności słuchania, wypowiedzania się, zadawania pytań, nawiązywania i prowadzenia dialogu, udzielania adekwatnych informacji zwrotnych, ➤ rozwijania umiejętności nawiązywania i podtrzymywania przyjaźni, dbania o przyjaciół i znajomych. • Stwarzanie okazji do nawiązywania kontaktów interpersonalnych i wspólnych aktywności, np. dyskoteki szkolne, gry towarzyskie, zawody, spotkania okolicznościowe, itp. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
Emocjonalna	Uczenie adekwatnego i akceptowanego społecznie sposobu wyrażania swoich emocji.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne i ćwiczenia praktyczne - uczenie rozpoznawania swoich emocji oraz akceptowanego społecznie ich wyrażania. • Rozwijanie empatii - zwracanie uwagi uczniów, w trakcie codziennych zajęć, na potrzebę pomagania i wspierania słabszych uczniów. • Rozwijanie umiejętności dbania o zwierzęta oraz rozwijanie kompetencji emocjonalnych poprzez udział w projekcie edukacyjnym „Siła konia, wierność psa...” 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
	Kształtowanie prawidłowej samooceny (świadomość mocnych i słabych stron).	<ul style="list-style-type: none"> • Poprzez praktyczne działanie uczenie dokonywania samooceny swoich działań, w tym określania swoich mocnych i słabych stron. • Motywowanie do rozwijania swoich słabych stron i przezwycięzania trudności oraz akceptowania słabych stron wynikających z niepełnosprawności. • Stwarzanie okazji do wykorzystywania swoich mocnych stron w trakcie codziennych aktywnościach - czerpanie satysfakcji z własnych osiągnięć. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.

	Radzenie sobie w sytuacjach trudnych bez użycia przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie zachowań asertywnych, w sytuacjach dla siebie niekorzystnych oraz rozwijanie umiejętności rozwiązywania własnych problemów. • Uczenie radzenia sobie ze stresem, np. nauka rozwiązywania konfliktów, adaptacji do nowych sytuacji, odreagowywanie trudnych uczuć (wyrażanie emocji, sport, wsparcie społeczne, itp.). 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
Moralny - Kultura	Kształtowanie świadomości własnej tożsamości (szkoła, rodzina, społeczeństwo lokalne, narodowość).	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, rozmowy kierowane, praktyczne działanie: <ul style="list-style-type: none"> ➤ kształtowanie świadomości roli ucznia jako osoby dorosłej w szkole przysposabiającej do pracy, ➤ rozwijanie własnej autonomii poprzez utrwalanie danych personalnych oraz adresu zamieszkania. • Poznawanie własnego regionu, kultury, tradycji regionalnych, organizacji i instytucji działających na danym terenie, poprzez: wycieczki, filmy edukacyjne i dokumentalne, udział w uroczystościach lokalnych i integracyjnych – zachęcanie do udziału z ważnych wydarzeń w rodzinie, miejscu zamieszkania, kraju. • Uświadamianie uczniom ich przynależności narodowej, lokalnej, wprowadzanie elementów wychowania patriotycznego i obywatelskiego, tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalnych związków z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej: <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznawanie Polskiej kultury i historii zgodnie z indywidualnymi możliwościami – symbole narodowe: godło, flaga narodowa, hymn Polski i Unii Europejskiej, ➤ obchody 100 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę: <ul style="list-style-type: none"> - wewnątrzszkolny konkurs plastyczny, - akademia. ➤ wycieczki w terenie; poznawanie sylwetek wielkich Polaków, wyjścia do miejsc pamięci narodowej, wywieszanie symboli narodowych w czasie świąt narodowych. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
	Upamiętnianie patronki szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • Czczenie pamięć patronki szkoły Marii Grzegorzewskiej: <ul style="list-style-type: none"> ➤ organizowanie wycieczek na grób M. Grzegorzewskiej, 	Nauczyciele.

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozmowy o Patronce, ➤ wykonanie prac plastycznych dotyczących Patronki. 	
	Uczenie elementów kultury osobistej –odpowiednie zachowanie się w różnych sytuacjach oraz zachowań proekologicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Poprzez praktyczne działanie doskonalenie umiejętności poprawnego zachowania się w miejscach publicznych. • Wdrażanie do stosowania zasad savoir-vivre'u (odpowiednie zachowanie w różnych sytuacjach, postawy wobec innych osób). • W trakcie zajęć edukacyjnych oraz poprzez konkretne działanie uzmysławianie konieczności dbania o środowisko: oszczędzanie wody, zachowywanie porządku w otoczeniu, w tym segregowanie odpadów, dbanie o zwierzęta. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.
	Wdrażanie do samodzielnego dorosłego życia (w tym pracy zarobkowej), wdrażania do samodzielnego wykonywania prostych czynności w gospodarstwie domowym.	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia edukacyjne, praktyczne działanie, rozmowy tematyczne: <ul style="list-style-type: none"> ➤ uczenia znaczenie pracy w życiu człowieka. ➤ uczenie określania swoich preferencji (zainteresowań) i predyspozycji zawodowych, doskonalenie umiejętności planowania swojej przyszłości zawodowej, ➤ rozpoznawanie i nazywanie własnych potrzeb i oczekiwań w odniesieniu do pracy: uczenie się wskazywania swoich mocnych i słabych stron w sytuacji pracy, ➤ wdrażamy do uczestnictwa w różnych formach życia społecznego i kulturalnego: przygotowanie prac plastycznych i przedstawień na konkursy, wycieczki bliższe i dalsze, ➤ doskonalenie wartości i postaw pożądaných w pracy w dorosłym życiu: systematyczność, pracowitość, dokładność, itp. 	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny, nauczyciele.

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,

- przeprowadzanie wywiadów wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawczych.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku w dniu 27.09.2018 r.

DYREKTOR SZKOŁY.

Sylwia Kielczyk